

**БИБЛИОТЕКАРСКО ДРУШТВО
СРБИЈЕ**

Репрезентативно удружење у култури основано 1947.
11000 Београд, Скерлићева 1, тел. 011/2451-242, локал 26,
www.bds.rs, sekretar@bds.rs

ПИБ: 103999973
Матични број: 07070942
Шифра делатности: 9412
Текући рачун:
150-25018205-49

бр. 71/2024
5. 3. 2024.

Библиотекарско друштво Србије

Извештај о раду за

2023. годину

Београд, март 2024.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Рад Библиотекарског друштва Србије (БДС) за 2023. годину обележен је у највећој мери редовним програмским активностима као и одржавањем редовних избора за мандатни период 2023-2027. године, те је у Друштву извршен избор председника, по функцији и законског заступника удружења, чланове Управног и Надзорног одбора. На изборној седници Скупштине Друштва изабрани су председник Јелена Глишовић, потпредседник Мирјана Нешић, чланови Управног одбора – Татјана Брзуловић Станисављевић, Марија Радуловић, Андрија Сагић, Ана Јанковић, Виолета Милошевић, Бојана Грујић, Даниела Скоковић, Сениша Голубовић, Бојана Маринчић, Ивана Јаношевић, Милица Матијевић и Татјана Богојевић као и чланови Надзорног одбора – Александар Вукајловић, Верица Шево и Јелка Панић. Новоименовани председник Друштва Јелена Глишовић предложила је Скупштини да се у наредном четворогодишњем мандату посао секретара БДС повери досадашњем секретару Николи Петаковићу, што је једногласно и прихваћено.

Низ планираних активности, програма и пројеката учинио је 2023. годину једном од динамичних у новијем периоду за Друштво, као и веома успешном када се сагледава свеукупан рад током године и остварени резултати.

У 2023. години Друштво је имало повећање броја чланова, значајно повећање прихода и расхода у односу на претходне године са позитивним финансијским резултатом, четири финансирана пројекта као и три објављене публикације. На 66. Сајму књига БДС је имало свој штанд у Хали 4 и организован програм свих 9 сајамских дана. Број учесника 20. конференције БДС „Библиотечки простори у физичком и виртуелном окружењу” био је у границама броја посећености када се скупови сличног карактера одржавају ван Београда. У 2023. години настављена је реализација пројекта E-ROUTES, подржаног кроз програм Креативне Европе, којим БДС координира испред конзорцијума партнера из четири државе.

Одржана је свечана скупштина 14. децембра у Краљеву, током које је обележен Дан библиотекара Србије, а додељене су и годишње награде БДС.

Искуство обележавања јубилеја БДС у 2022. години и нарочито писања монографије Друштва, указало је на лоше стање сачуване архивске и документарне грађе о прошлости БДС, као и на комплетност доступне документације. У том смислу неопходно је већу пажњу посветити и извештајима о раду подружница и стручних тела БДС, јер се кроз извештаје чувају за будућност најважније информације о актуелном стању и раду Друштва и чланова.

ЧЛАНАРИНА

Годишња чланарина БДС за 2023. годину је одлуком Управног одбора у јануару 2023. г. одређена у висини од 1.200 динара, колико је износила и за претходну годину.

Плаћање чланарине за текућу годину је према Статуту било одређено до 31. марта.

ЧЛАНСТВО

У 2023. број редовних чланова БДС био је **909**, што је повећање од 102 члана или 12.64% у односу на 2022. годину (807).

Уочљиво је да је дошло до процентуалног повећања броја попуњених електронских приступница, што је резултат повећаних напора управе и секретара БДС да се ова статистика уреди.

У 2023. години број почасних чланова БДС остао је 15, на основу одлуке Управног одбора БДС из 2018. године.

Укупан број пријављених чланова БДС закључно са 31. 12. 2023. године је 1.438, од којих попуњену електронску приступницу и члански број који се води на име има 1.352 или 94%.

Збирни извештај

о пријављеном и редовном чланству по подружницама
Библиотекарског друштва Србије у 2023. години

округ/подружница	пријављени чланови	редовни чланови	процент редовног у односу на пријављено чланство
Северно-бачки	17	11	65%
Средње-банатски	21	9	43%
Северно-банатски	32	14	44%
Јужно-банатски	33	25	76%
Западно-бачки	44	34	77%
Јужно-бачки	125	89	71%
Сремски	71	41	58%
Мачвански	39	31	79%
Колубарски	32	23	72%
Подунавски	30	17	57%
Браничевски	31	13	42%
Шумадијски	60	34	57%
Поморавски	33	13	39%
Тимочка подружница	55	36	65%
Златиборски	58	45	78%
Моравички	68	55	81%
Рашки	52	32	62%
Расински	12	9	75%
Нишавски	42	38	90%
Топлички	27	1	4%
Пиротски	27	13	48%
Јабланички	43	34	79%
Пчињски	37	27	73%
Косово и метохија	16	14	88%
Београдска подружница	120	83	69%
Подружница специјалних библиотека	43	22	51%
БМС и Универзитет у Новом Саду	76	28	37%

УБСМ и Универзитет у Београду	96	58	60%
Народна библиотека Србије	76	57	75%
Иностранство			
Република српска	4	2	50%
Хрватска	3	1	33%
Свега	1438	909	63%
Укупан број пријављених чланова¹	1352	864	64%
Почасни чланови ²	15	-	-

¹ Кумулативни подаци на основу попуњене електронске приступнице.

² Чланови, који према Статуту БДС имају статус почасног члана, додељеног од стране Управног одбора

ПОДРУЖНИЦЕ БДС

У 2023. години рад БДС наставио је да се остварује кроз 28 подружница Друштва, организованих претежно према територијалном принципу. Одлука УО БДС из 2016. године о броју и величини подружница остала је на снази у 2023. години.

1. Подружница Северно-бачког округа
2. Подружница Средње-банатског округа
3. Подружница Северно-банатског округа
4. Подружница Јужно-банатског округа
5. Подружница Западно-бачког округа
6. Подружница Јужно-бачког округа
7. Подружница библиотекара Срема
8. Подружница Мачванског округа
9. Подружница Колубарског округа
10. Подружница Подунавског округа
11. Подружница Браничевског округа
12. Подружница Шумадијског округа
13. Подружница Поморавског округа
14. Тимочка подружница
15. Подружница Златиборског округа
16. Подружница Моравичког округа
17. Подружница Рашког округа
18. Подружница Расинског округа
19. Подружница Нишавског округа
20. Подружница Топличког округа
21. Подружница Пиротског округа
22. Подружница Јабланичког округа
23. Подружница Пчињског округа
24. Београдска подружница
25. Подружница специјалних библиотека
26. Подружница Библиотеке Матице српске и Универзитета у Новом Саду
27. Подружница Универзитетске библиотеке и Универзитета у Београду
28. Подружница Народне библиотеке Србије

У 2023. години најбројнија подружница БДС поново је Подружница Јужно-бачког округа са 89 чланова (80 чланова у 2022).

Просечан број редовних чланова БДС по подружници у 2023. години је 32.

Надпросечан проценат обухваћености чланства које је у 2023. години обновило или први пут платило чланарину (65% или више) имало је 16 подружница. Највећи проценат плаћених чланарина у односу на укупан број чланова подружнице имале су подружнице Нишавског (90%), Моравичког (81%), Јабланичког (79%), Мачванског округа (79%), Златиборског (78%) и Западно-бачког округа (77%).

Подружнице са највећим бројем чланова (преко 50) су поред Јужно-бачког округа Београдска подружница, Подружница Универзитетске библиотеке и високошколских библиотека Универзитета у Београду, Народне библиотеке Србије и Моравичког округа. Ових пет подружница заједно имају 342 редовна члана или 38% укупног чланства.

Ако се анализира укупан број чланова БДС који територијално припадају само градовима Београд и Нови Сад, проценат тих чланова је око 38%.

До драстичног пада броја редовних чланова дошло је у Подружници топличког округа (само један члан у 2023). Наставља се вишегодишњи проблем у подружници која нема утврђени минимум од 10 редовних чланова током године: у Расинском округу, такође у односу на ранији период Подружница средњебанатског округа бележи свега 9 редовних чланова, док су Подружница севернобачког (са 11), браничевског, поморавског и пиротског округа (са по 13) тек изнад потребног минимума за редовност у функционисању подружнице.

Потребно је похвалити повећање или константност чланова у подружницама Јужно-бачког (89), Београдске подружнице (83), Подружнице УБСМ и Универзитета у Београду (58), НБС (57), Моравичког округа (55), Златиборског округа (45), Подружнице библиотекара Срема (41), Западно-бачког округа (36), Подружнице нишавског округа (38) и Тимочке подружнице (36).

Извештаје о раду за 2023. годину у предвиђеном року, сагласно Пословнику о раду подружница БДС доставило је 20 подружница или 72% подружница БДС. Списак подружница које су доставиле извештаје наведен је према редоследу слања и пријема у архиви БДС*

- 1) Подружница браничевског округа
- 2) Подружница пиротског округа
- 3) Подружница јужнобачког округа
- 4) Подружница јабланичког округа
- 5) Београдска подружница
- 6) Подружница западнобачког округа
- 7) Подружница мачванског округа
- 8) Подружница подунавског округа
- 9) Подружница Универзитетске библиотеке Светозар Марковић и високошколских библиотека Универзитета у Београду
- 10) Подружница специјалних библиотека
- 11) Подружница рашког округа
- 12) Подружница златиборског округа
- 13) Подружница колубарског округа
- 14) Подружница нишавског округа

- 15) Подружница поморавског округа
- 16) Подружница севернобанатског округа
- 17) Подружница топличког округа
- 18) Подружница Народне библиотеке Србије
- 19) Подружница Библиотеке Матице српске и Универзитета у Новом Саду
- 20) Подружница моравичког округа

*додатак овом Извештају чине интегрални текстови извештаја о раду подружница БДС

СКУПШТИНА БДС

У 2023. години одржана је једна редовна и једна изборна седница Скупштине БДС.

Четврта редовна седница Скупштине БДС у мандатном периоду 2019-2023. године одржана је у Амфитеатру Народне библиотеке Србије, у среду, 22. фебруара 2023. године, са присуством 67 од укупно 107 евидентирана представника Подружница БДС и чланова Управног и Надзорног одбора. Радно председништво чинили су Богдан Трифуновић у својству председавајућег и председника БДС, Никола Петаковић као секретар и Весна Степановић, чланица Управног одбора, предложена од стране председавајућег услед преране смрти колеге Дејана Вукићевића, потпредседника БДС.

Предмет подношења извештаја, разматрања и усвајања били су Записник са 3. редовне седнице Скупштине БДС, одржане 22. фебруара 2022. године, Годишњи извештај о раду БДС за 2022. годину са Извештајима о раду подружница и стручних тела Друштва, финансијски извештај БДС за протеклу годину, о коме је говорила чланица Надзорног одбора Бојана Грујић, те Извештај о раду Управног одбора БДС у 2022. години. Председавајући Скупштине и председник БДС Богдан Трифуновић, поднео је Програм рада БДС за 2023. годину, а покренута је иницијатива за измене и допуне правилника о годишњим наградама БДС, о чему су подробно говориле чланица радног председништва Весна Степановић и чланица УО БДС Ивана Јаношевић. Уз конструктиван дијалог делегата Скупштине и практична појашњења председавајућег и секретара на постављана питања, сви наведени документи кључни за функционисање удружења какво је БДС једногласно су усвојени и доступни су на веб-страници БДС у оквиру странице Документа.

Седници Скупштине претходила је 4. редовна седница Надзорног одбора БДС на којој су разматрани биланс успеха и аналитичке картице књижења припремљене од стране ангажоване књиговодствене агенције, па је на основу надзора над финансијско-материјалним пословањем Друштва Скупштине БДС препоручено да прихвати финансијски извештај за 2022. годину.

Изборна седница Скупштине БДС на којој су бирани органи управљања БДС у мандатном периоду 2023-2027. године одржана је 5. априла 2023. године у Амфитеатру Народне библиотеке Србије. На седници су изабрани органи управљања БДС у мандатном периоду 2023-2027. године (председник, потпредседник, чланови Управног и Надзорног одбора БДС) и именован је секретар БДС.

УПРАВНИ ОДБОР

Управни одбор Библиотекарског друштва Србије броји 15 чланова, председник, потпредседник и секретар БДС су чланови УО по функцији, док 12 чланова УО бира Скупштина Друштва на предлог подружница БДС.

Чланови Управног одбора у мандатном периоду 2019-2023. (изабрани на Скупштини БДС 15. маја 2019):

1. Богдан Трифуновић, председник
2. Дејан Вукићевић, потпредседник
3. Бојана Вукотић
4. Весна Степановић
5. Милица Кирћански
6. Драгослава Родаљевић
7. Татјана Брзуловић-Станисављевић
8. Оливера Настић
9. Дејан Ацовић
10. Ана Јанковић
11. Ивана Јаношевић
12. Лариса Микић
13. Оливера Кривошић
14. Соња Ивановић
15. Никола Петаковић, секретар

12. редовна седница, Београд, 21. јануар 2023.

Донета Одлука о висини годишње чланарине у БДС за 2023. Износ чланарине је остао непромењен – 1.200,00 динара по члану.

Поднет Извештај о чланству у Друштву за 2022. годину. Укупан број пријављених чланова 1258, од чега је редовних чланова (са плаћеном чланарином) 807.

Поднет Извештај о раду Управног одбора БДС за 2022. годину. Одржане три редовне и једна електронска седница.

Поднет Извештај о активностима Друштва у 2022. години. Најважнији сегменти:

- Одржана седница Скупштине БДС
- Одржане седнице УО БДС
- Одржана редовна седница НО БДС
- Реактивиран рад Секције за јавне библиотеке БДС
- Формирана Секција за рад покретних библиотека БДС
- Обележен Дан библиотекара Србије у Народној библиотеци Србије и Универзитетској библиотеци Светозар Марковић у Београду, у склопу програма 19. конференције БДС са доделом годишњих награда Друштва и посебним признањима БДС на рачун обележавања 75 година од оснивања БДС
- Одржана 19. конференција БДС Удруживање, умрежавање и повезивање библиотекара
- одржано два вебинара БДС
- издавачка продукција БДС (објављене две свеске часописа Библиотекар, Зборника радова са 18. конференције Друштва После 2020, електронском издању публикације Библиотеке и феминизам и монографије БДС посвећеној јубилеју Друштва под називом Библиотекарско друштво Србије 1947-2022)
- изузетна активност БДС мејлинг листе као информационог ресурса за размену међу члановима Друштва
- наставак сарадње са ИФЛА кроз одржавање редовног чланства у поменутој међународној библиотечкој асоцијацији
- пројекти Друштва код Министарства културе и секретаријата за културу града Београда

- учешће на 65. међународном београдском сајму књига 2022
- активности на уређењу веб-сајта Друштва и објављивање информација на друштвеној мрежи Фејсбук

Разматран и усвојен нацрт Правилника о раду Секције за јавне библиотеке БДС
 Разматран нацрт Правилника о раду Секције за рад покретних библиотека БДС
 Донета одлука о уреднику Зборника радова са 19. конференције БДС
 Утврђено место и датум одржавања годишње Скупштине БДС у фебруару 2023. године
 Разматрани предлози чланова УО за програм рада БДС у 2023. години
 Утврђена продајна цена публикације Библиотекарско друштво Србије 1947-2022

Мандатни период 2023 – 2027.

Чланови Управног одбора у мандатном периоду 2023-2027. (изабрани на Скупштини БДС-а 5. априла 2023)

1. Јелена Глишовић, председница
2. Мирјана Нешић, потпредседница
3. Татјана Брзуловић Станисављевић
4. Марија Радуловић
5. Андрија Сагић
6. Ана Јанковић
7. Виолета Милошевић
8. Бојана Грујић
9. Даниела Скоковић
10. Синиша Голубовић
11. Бојана Маринчић
12. Ивана Јаношевић
13. Милица Матијевић
14. Татјана Богојевић
15. Никола Петаковић, секретар

1. редовна седница (са присуством чланова Надзорног одбора), Београд, 10. мај 2023.

Конституисан Управни и Надзорни одбор Друштва кроз кратка појединачна представљања именованих чланова.

Разматран измењени нацрт Правилника о раду Секције за рад покретних библиотека БДС.

Поднет извештај председнице БДС о активностима у периоду јануар-април 2023. године и извештај о тренутном финансијском стању Друштва у светлу планираних програмских и пројектних активности до краја 2023. године.

Изнети предлози чланова Одбора за именовање уредника веб-сајта БДС и тима администратора друштвених мрежа Друштва, представљање чланова управе БДС на друштвеним мрежама.

Разматрано одржавање 20. конференције БДС (основна тема Конференције, предлози за састав организационог и програмског одбора, расписивање позива за радове, утврђивање пратећих конференцијских садржаја и друго.

Подношени предлози чланова Одбора за активности Друштва у наредном периоду.

Размотрено продужење Уговора о раду за секретара БДС.

2. редовна седница, Трговиште, 14. јун 2023.

Размотрен и усвојен измењени нацрт Правилника о раду Секције за рад покретних библиотека БДС.

Дата сагласност на иницијативу за формирање Секције за стално стручно усавршавање и професионални развој БДС.

Покренута иницијатива и формирана радна група за израду Пословника о раду стручних тела БДС.

Покренута иницијатива на пословима (ре)активирања Статутарне комисије БДС на пословима измена и допуна Статута БДС.

Покренута иницијатива и формиране Радне групе за измене и допуне правилника о годишњим наградама БДС.

Изнети предлози чланова Одбора за редизајн диплома годишње награде Запис и Најбољи библиотекар.

Донета одлука о именовању уредника веб-сајта БДС.

Поднета информација о припремама за одржавање 20. конференције БДС.

Покренута кампања на друштвеним мрежама под називом Ми смо БДС.

3. редовна седница, Ивањица, 10. октобар 2023.

Утврђене организационе активности БДС на Београдском сајму књига 2023 (дежурства на штанду, пратећи сајамски програм и друго).

Разматрано (ре)именовање чланова редакције часописа Библиотекар.

Донета одлука о именовању чланова Статусне комисије БДС у мандатном периоду 2023-2027. године.

Поднете текуће активности рада стручних тела БДС:

- Радне групе за израду Пословника о раду стручних тела БДС
- Комисије за измене и допуне Статута БДС
- Радне групе за измене и допуне правилника о годишњим наградама БДС
- иницирано формирање Радне групе за одрживи развој у библиотекарима БДС
- активности Организационог и Програмског одбора 20. годишње Конференције БДС.

Донете одлуке о:

- расписивању конкурса за годишње награде БДС у 2023. години
- саставима жирија за Награде
- висини нето износа новчаних награда БДС у 2023. години.

Појашњена комуникација са ауторима излагања и радова годишњих конференција БДС на двосмерној релацији: аутор – уредник издања.

4. редовна седница, Београд, 27. новембар 2023.

Разматрано (ре)именовање чланова редакције часописа Библиотекар.

Донета одлука о реактивирању Секције за стално стручно усавршавање и професионални развој БДС.

Дата сагласност и донета одлука о реактивирању Секције за рад са децом и младима БДС.

Поднете текуће активности рада стручних тела БДС:

- Радне групе за израду Пословника о раду стручних тела БДС

- Комисије за измене и допуне Статута БДС
- Радне групе за измене и допуне правилника о годишњим наградама БДС
- Радне групе за одрживи развој у библиотекама БДС
- активности Организационог и Програмског одбора 20. годишње Конференције БДС.

Разматрана неопходност ревизије чланства у Друштву почев од 1.1.2024. године

Донета одлука о висини годишње чланарине у 2024. години

Разматрани предлози чланова Одбора за програм рада БДС у 2024. години

Разматрана предложена решења редизајна часописа Библиотекар

НАДЗОРНИ ОДБОР

Надзорни одбор има три члана, који за манданти период 2019-2023. година ради у саставу Садија Хоџић, председник, Милица Матијевић и Бојана Грујић, чланови.

Надзорни одбор БДС у 2023. години одржао је једну седницу, у среду 22. фебруара, у просторијама Народне библиотеке Србије, и том приликом је разматран финансијски извештај за 2022. годину, биланс успеха и аналитичке картице књижења припремљене од стране ангазоване књиговодствене агенције. Седници су присуствовали председник и секретар БДС, појашњавајући детаље везане за пословање Друштва у 2022. години. Надзорни одбор је донео одлуку да позитивно оцени финансијски извештај и да предложи Скупштини БДС да извештај усвоји.

Изабрани чланови Надзорног одбора у мандатном периоду 2023-2027. године су: Александар Вукајловић, Јелка Панић и Верица Шево.

ПРЕДСЕДНИК БДС

Председник БДС у другом мандату до 5. априла 2023. године био је др Богдан Трифуновић, библиотекар саветник и директор Градске библиотеке Чачак. Изабрана председница БДС у мандатном периоду 2023-2027. године је Јелена Глишовић, дипломирани библиотекар саветник, запослена у Одељењу посебних фондова Народне библиотеке Србије. Председник своје обавезе и надлежности спроводи у складу са Статутом БДС и важећим законским прописима који уређују рад удружења. Надлежан је да представља Друштво у земљи и иностранству, да предлаже, контролише и спроводи програм рада Друштва, да извештава о раду удружења и законски заступа удружење пред другим телима и законом.

Председник је током 2023. године био ангажован на изради и реализацији пет пројеката Друштва. Председник је учествовао у раду Организационог одбора 20. конференције БДС, организовао вебинаре, сезонске форуме и округли сто БДС у 2023. години. Током године био је ангажован испред БДС и на међународном пројекту E-ROUTES, за шта је одлуком Управног одбора овлашћен да наступа у својству координатора пројекта током његовог трајања. Изабрана председница Јелена Глишовић, наставила је своје ангажовање на пројекту у својству менаџера за комуникацију и администрацију.

Председница је у 2023. години интензивно радила на сарадњи са партнерима у земљи и иностранству, иницирајући између осталог и долазак предавача Ан Елизабет Биксторф из Националне библиотеке Француске и Санти Ромера из ИФЛА Секције за библиотечке зграде и опрему. Наставила је да одржава контакт са партнерским удружењима у региону, са досадашњим донаторима и спонзорима Друштва и успоставила не нове сардање на овом пољу чији је резултат вишеструко увећан износ донација и спонзорстава у 2023. години.

Председник БДС је до маја 2023. био уредник веб-сајта удружења након чега је за уредника веб-сајта изабран Андрија Сагић а нешто касније му се придружио и Никола Петаковић. Председница је и администратор и уредник садржаја Фејсбук странице, Инстаграм профила и Линкедин профила Друштва а редовно објављује и званична обавештења Друштва на БДС листи и IFLA листи, на српском и енглеском језику. На иницијативу председнице у току 2023. године покренут је низ кампања на друштвеним мрежама БДС са циљем повећања видљивости активности Друштва што је последично довело и до повећања броја чланова Друштва у до сада рекордном броју. Од 2022. године Председник БДС у обавези је и да као законски заступник удружења руководи издавањем електронских фактура Друштва, преко портала СЕФ.

СЕКРЕТАР БДС

Од 2019. секретар БДС је Никола Петаковић, с којим је од 1. 10. 2020. године потписан Уговор о раду на одређено време (1. 10. 2020 – 31. 05. 2023), са договорених 50 процената ангажовања. Од 1. 6. 2023. године, сходно Закону о раду Управни одбор је потврдио ангажовање Николе Петаковића са Уговором о раду на неодређено време са истим процентом ангажовања у односу на „пуно“ радно време.

Током 2023. године секретар је своје обавезе обављао у складу са Уговором о раду, али и према потребама Друштва. Редовне обавезе секретара, у складу са Статутом и сталним активностима БДС, укључују вођење канцеларије Друштва, евидентирање и унос предмета у е-деловодник БДС, организација и вођење електронске и папирне архиве БДС, пријем и поруџбине канцеларијског материјала и рачунарских перифералија, пријем, слање и мапирање одлазних и долазних имејл порука. Као члан Управе БДС секретар обавља послове припреме, достављања позива и материјала делегатима, учешће у раду, изради записника и одлука усвојених на седницама Скупштине, Управног и Надзорног одбора БДС. Секретар одржава комуникацију са подружницама, стручним телима и свим изабраним радним групама, комисијама и секцијама Друштва, одговара на имејл поруке чланова БДС и решава административне послове према члановима, пословној банци, рачуноводственој агенцији, Министарству и другим партнерима. Учествује у издавачкој делатности БДС, кроз пријем и евиденција стручних радова пристиглих за часопис или зборник радова, односно комуникацију са ауторима чланака и уредницима издања. Он пружа и техничку подршку за припрему и реализацију активности БДС, укључујући форуме и конференције Друштва, за које је ангажован као стални члан организационих одбора конференција. Секретар повремено припрема информације које се објављују на веб-сајту БДС и објављује информације о раду Друштва и активностима везаним за библиотечко-информациону делатност на званичном веб-сајту Друштва, као и кроз мејлинг листу БДС.

СТРУЧНА ТЕЛА БДС

Извештаје за 2023. годину су доставила следећа стручна тела БДС:

- 1) Секција за културне и образовне програме у библиотекама Библиотекарског друштва Србије
- 2) Секција за матичне библиотеке Библиотекарског друштва Србије
- 3) Секција за стално стручно усавршавање и професионални развој Библиотекарског друштва Србије
- 4) Секција за каталогизацију Библиотекарског друштва Србије

- 5) Секција за рад са децом и младима Библиотекарског друштва Србије
- 6) Секција за рад покретних библиотека Библиотекарског друштва Србије
- 7) Секција за јавне библиотеке Библиотекарског друштва Србије

У односу на претходну годину незнатно је повећан број извештаја које су доставила стручна тела БДС, на рачун њихове веће бројности. И даље указујемо на потребу да се одржава редован рад секција и комисија Друштва и кроз достављање документације о раду. Без обзира на то, похваљујемо рад активних стручних тела БДС, која су одржавала редовне састанке чланства, а у 2023. години и предлагала и посебне пројекте према идејама својих чланова (Секција за културне и образовне програме), односно организовала и стручне скупове и вебинаре (Секција за дигиталну трансформацију библиотека, Секција за каталогизацију...). Устаљено је добар и за библиотечко-информациону делатност практичан рад Секције за матичне библиотеке БДС, чији је став да ће у складу са околностима увек настојати да се окупља уживо, што треба са посебном пажњом поздравити.

Достављени извештаји стручних тела улазе у укупан извештај о раду БДС у 2023. години.

ДАН БИБЛИОТЕКАРА СРБИЈЕ И НАГРАДЕ БДС

Тродневним свечаностима уз суорганизаторску подршку библиотека у Краљеву и Врњачкој Бањи крунисано је обележавање Дана библиотекара Србије. Сала градске управе у Краљеву била је испуњена до последњег места 14. децембра 2023. године члановима Библиотекарског друштва Србије, представницима Министарства културе, установа и библиотека у Србији, представницима партнерских удружења у окружењу, библиотекара и информационих стручњака из Босне и Херцеговине, Хрватске, Словеније, Северне Македоније и Србије. Свечана скупштина БДС почела је уводним музичким програмом, након чега су упућене поздравне речи представника Министарства културе РС, државног секретара Миодрага Ивановића и Библиотекарског друштва Србије, председнице Јелене Глишковић. Председница БДС се у свом говору осврнула на изузетну потребу извансекторског удруживања и умрежавања, наглашавајући потребу да се Друштво и даље води својом мисијом, која нас подсећа да је осим циљева које смо поставили испред себе једнако важан целокупни пут и све активности и кораци који до циљева воде као и континуирано подстицање удружавања библиотекара, пружање подршке стручном усавршавању библиотекара као и простора слободе за професионални раст и напредак, и улогу БДС у промовисању темељних вредности библиотекарске професије и позива.

Уследила је свечаност доделе годишњих награда Друштва. У име жирија за доделу награде Запис председница мр Гордана Ђилас саопштила је име овогодишњег добитника награде. Богдану Трифуновићу, запосленом у Градској библиотеци у Чачку заслужено је припала поменута награда, док је известилац за награду Стојан Новаковић била Бојана Вукотић, објавивши да је награда припала Мирославу Лазићу за публикацију . Марија Радуловић, председница жирија за доделу награде Најбољи библиотекар обелоданила је резултате конкурса за истоимену награду, која је припала Ани Васиљевић, запосленој у Народној библиотеци Осечина.

XX КОНФЕРЕНЦИЈА БДС

У Краљеву и Врњачкој Бањи је од 14. до 16. децембра одржана 20. конференција БДС под основном темом „Библиотечки простори у физичком и виртуелном окружењу”, са око 200

учесника сва три дана, што је просечна посећеност конференција Друштва када се оне одржавају изван Београда.

Циљеви програма 20. конференције БДС-а били су да прикажемо библиотечке просторе у физичком и виртуелном окружењу, а неки од закључака који су се наметнули јесу да човек опажа простор свим чулима и да је циљ коме тежимо стварање модерног и креативног окружења, уз функционалност, како бисмо корисницима пружили нове просторе за успешнији рад и привукли их у библиотеке као своје друге куће. Живећи у визуелној култури, савремени библиотекари, који излазе из оквира својих библиотека, и нуде програме на сваком месту у свако време, улажући много ентузијазма и енергије, ипак теже и савременој, модерније опремљеној, библиотеци јер живећи у визуелној култури тежимо да стварамо пријатне и функционалне просторе, пуне светлости, зеленила и нових боја.

БДС планира да у 2024. години у оквиру своје издавачке делатности штампа зборник радова са 20. конференције.

Организациони одбор XX конференције

Јасминка Марковић, Народна библиотека „Стефан Првовенчани“ Краљево;
Дејан Лучић, Народна библиотека „др Душан Радић“ Врњачка Бања;
Синиша Голубовић, Библиотека „Вук Караџић“ Алексинац;
Бојана Маринчић, Народна библиотека Ужице;
Данка Спасојевић, Народна библиотека „Стефан Првовенчани“ Краљево;
Катарина Јаблановић, Народна библиотека „Стефан Првовенчани“ Краљево;
Мирјана Ђурашевић, Народна библиотека „др Душан Радић“ Врњачка Бања;
Никола Петаковић, Библиотекарско друштво Србије;
Јелена Глишовић, Библиотекарско друштво Србије, Народна библиотека Србије

Програмски одбор XX конференције

др Татјана Брзуловић Станисављевић, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ Београд;
Ивана Јаношевић, Библиотека „Влада Аксентијевић“ Обреновац;
Бојана Грујић, Градска библиотека у Новом Саду;
др Богдан Трифуновић, Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ Чачак;
Милица Матијевић, Библиотека „Димитрије Туцовић“ Лазаревац;
др Татјана Богојевић, Библиотека Матице српске;
Верица Шево, Библиотека Матице српске;
Даниела Скоковић, Народна библиотека Пожега;
Мирјана Нешић, Академија техничких струковних студија Београд

ФОРУМИ, ОКРУГЛИ СТО И ВЕБИНАРИ БДС

У 2023. години одржана су три форума БДС, у Новом Саду, Летњи БДС форум у Сомбору (у партнерству са Заједницом матичних библиотека Србије, на стручном скупу Библионет) и Јесењи БДС форум у Београду у организацији Секције за дигиталну трансформацију у библиотекама БДС, посвећен дигиталној трансформацији и дигиталним алатима у библиотекама).

Циљ Форума, који је одржан 7. марта 2023. године у Новом Саду био је да се на основу представљене анализе и дискусије формулише допис БДС о статусу и положају запослених у јавним библиотекама Србије, који је прослеђен на адресе Министарства културе РС.

Летњи БДС форум са темом: БДС – инкубатор идеја за рад са децом и младима одржан током Библионета 2023, 17. годишњег стручно-научног скупа Заједнице матичних библиотека Србије у Студију 99, Народног позоришта Сомбор, 8. септембра, 2023. Форум је настојао да одговори на питања како да БДС као кровна стручна организација, кроз сарадњу својих Секција и Комисија подигне капацитет свих својих чланова и укупне библиотечке заједнице, као и које су то активности БДС-а које повећавају видљивост рада библиотекара за децу и младе. Модератор Форума била је Милица Матијевић, чланица УО БДС-а.

Јесењи БДС форум са темом: Дигитална трансформација у библиотекама одржан је у амфитеатру Народне библиотеке Србије 8. новембра 2023. године, а организован је са циљем да се пружи подршка библиотекарицама у Србији у процесу дигиталне трансформације пословања у библиотекама, на пословима развоја дигиталних колекција, у актуелним изазовима на поменутом пољу као и у примени модела вештачке интелигенције у домену дигитализације културног наслеђа. С обзиром на неопходност интердисциплинарног приступа теми, уводно предавање је одржао сарадник БДС-а, проф. др Душан Бараћ, редовни професор и продекан за дигитални развој на Факултету организационих наука Универзитета у Београду, учешће на форуму су узели и чланови Друштва Тамара Бутиган Вучај, Андрија Сагић и Виолета Милошевић. У времену посвећеном дискусији дати су обриси публикације о дигитализацији, ауторке Валентине Поповић из Љига. Модератор је био Никола Петаковић, секретар БДС-а.

Настављен је циклус БДС вебинара са два вебинара на теме уједначавањ библиографске обраде изложбених каталога (у новембру) и обраде рукописне грађе у Народној библиотеци Србије (у децембру).

Изузетно посећен **вебинар „Уједначавање библиографске обраде изложбених каталога”** у организацији Секције за каталогизацију БДС, водио је Славен Попара, библиотекар саветник Одељења посебних фондова Народне библиотеке Србије, а он је одржан у понедељак 11. 10. 2023. године.

Други **вебинар у циклусу био је „Од проблема до решења: обрада рукописне грађе у Народној библиотеци Србије”**, а предавач је био Душан Никодијевић, библиотекар саветник Одељења посебних фондова Народне библиотеке Србије, одржан 5. децембра 2023. године. За оба вебинара укупан број пријављених пратилаца био је око 120.

Вебинари су преношени преко Zoom платформе, а видео записи вебинара сачувани су на Youtube каналу Секције за дигиталну трансформацију библиотека БДС.

У 2023. години покренута је нова форма окупљања чланова и сарадника Друштва у вези са питањима и темама које се непланирано појављују као приоритетне услед потребе да Друштво допринесе њиховом решавању и пружи подршку у третману, промовисању и сарадњи по наведеним питањима и темама.

У 2023. години 10. 11, одржан је један **Округли сто БДС у сарадњи са Удружењем ”Борђе Оцић” из Даља са темом ”Формирање специјалних библиотека и њихова улога научно-истраживачком процесу”**. Округли сто је био прилика да се чују теоријска разматрања и размене искуства из праксе о третману специјалних библиотека, њиховом формирању и значају за научно-истраживачки процес. Округли сто окупио је експерте из области матичности, специјалног библиотекарства и истраживаче из Србије, Чешке и Мађарске.

ИЗДАЊА БДС У 2023.

Часопис „Библиотекар“

У 2023. години објављена су два редовна броја научног часописа „Библиотекар“. У јулу 2023. године објављен је број 1/2023. Тема броја били су међународни пројекти у библиотечко информационој делатности и у њему је објављено пет тематских радова, уз остале радове у другим рубрикама. Други број часописа *Библиотекар* (бр. 2 за 2023) традиционално је објављен уочи Дана библиотекара 14. децембра. Редакција је настојала да овим бројем да акценат издавачкој делатности у области библиотекарства.

Часопис је на самом крају 2023. године године добио већи научни статус (M52) који додељује Министарство науке и реферише се у EBSCO и CEEOL базама. У циљу веће видљивости часописа на глобалној мрежи сви радови објављени у *Библиотекару* имају дигитални идентификатор објекта – DOI број (Digital Object Identifier). Часопис излази у тиражу 300 примерака и дистрибуира се широм Србије и у иностранству.

Редакцију часописа чине проф. др Драгана Грујић (главни и одговорни уредник), др Богдан Трифуновић, др Татјана Брзуловић Станисављевић, др Драгана Милуновић, др Виолета Стојменовић, Оливера Кривошић, Бојана Вукотић, Марија Алексејева, др сц. Марина Винај, доц. др Ана Ангелова, др Вусоб Џонг. Часопис се налази у отвореном приступу на сајту bibliotekar.bds.rs.

Часопис „Библиотекар“ је у 2023. години комплетно редизајниран а ауторка новог и савременог дизајна корица и прелома је проф. др Јана Оршוליћ са Факултета примењених уметности у Београду.

Зборник радова

Удруживање, повезивање и умрежавање библиотекара: Зборник радова са 19. међународне конференције Библиотекарског друштва Србије

Тема 19. конференције, одржане од 14. до 16. децембра 2022. године у Народној библиотеци Србије, са својим подтемама била је пригодна да стручњаци из области библиотекарства и информатике да представе пројекте, информације, примере добре праксе у вези са партнерствима и (изван)секторском сарадњом, али и улога библиотека кроз програме за кориснике, културно-образовне програме уопште и представљање виртуелних програма и услуга.

У зборнику *Удруживање, повезивање и умрежавање библиотекара* по први пут се објављују постер-презентације које су се могле видети у холу Народне библиотеке Србије.

Зборник радова уредила је Соња Ивановић, графички је обликовао Миленко Савовић и штампан је у тиражу од 300 примерака.

СТАТУС РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТИ

Решењем министра културе и информисања од 14. јануара 2019. године Библиотекарском друштво Србије утврђен је статус репрезентативног удружења у култури за библиотечко-информациону делатност за територију Републике Србије. БДС је почетком 2023. године конкурисало са пројектом за вршење поверених послова код Министарства културе и информисања, за шта је одобрено 200.000 динара, од чега је искоришћено 160.000 динара за ангажовање секретара БДС, адвокатске и

рачуноводствене услуге.

Управни одбор у мандатном периоду 2023-2027. године поверио је мандат новоизабраним члановима Статусне комисије, пред којима ће се наћи многобројни изазови на овом пољу.

Статусна комисија БДС, надлежна за питања регистрације самосталних стручњака у култури који обављају библиотечко-информациону делатност у Републици Србији, у 2023. години није се састајала, нити је било захтева појединаца за утврђивање статуса самосталног стручњака у култури за библиотечко-информациону делатност.

РАД БДС НА УНАПРЕЂЕЊУ, ПРОМОЦИЈИ И ЗАШТИТИ СТРУКЕ

Друштво кроз своје канале информисања, веб-сајт, друштвене мреже, мејлинг листе и активности на организацији великог броја стручних скупова, као што су конференције, форуми, округли столови, већи број вебинара, састанци стручних тела, наставља да пружа подршку и оквир за размену знања, информација и искуства међу библиотечко-информационим стручњацима у земљи уједно подстићи сарадњу са колегама у региону, Европи и свету. На тај начин БДС остаје важан сегмент општег унапређења струке, заједно са осталим релевантним установама и институцијама.

Библиотекарско друштво Србије је учествовало на 66. међународном сајму књига, са самосталним штандом у хали 4 Београдског сајма. Од 21. до 29. октобра 2023. штанд Друштва био је место окупљања великог броја колегиница и колега из земље и иностранства, формалних и неформалних састанака, чиме је настављена позитивна пракса окупљања библиотекара, писаца, читалаца и љубитеља књига око БДС. Поред присуности чланова БДС и студената-волонтера на штанду све време сајамских дана, додељени простор био је искоришћен и за низ пратећих активности, као што су презентација рада и састанци стручних тела БДС.

По први пут БДС је учествовао на јавном позиву Министарства културе РС за откуп књига за библиотеке, понудивши заинтересованим библиотекама издање из 2022. године – Монографију БДС, која је објављена у част јубилеја Друштва, а поводом 75 година од његовог оснивања.

У току 2023. године, председник и председница Друштва су упутили два дописа Министарству културе Републике Србије у вези са неповољним материјалним положајем и угроженим статусом запослених у библиотекама Србије. Тим поводом представници БДС одазвали су се позиву Министарства културе и одржан је састанак на којем су предочени проблеми који су довели до изузетно тешког положаја запослених у библиотекама. По овом питању БДС је у току године наставило интензивну сарадњу са представницима синдиката.

САРАДЊА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

У 2023. години БДС је наставило сарадњу са низом партнерских организација, удружења и установа у земљи и иностранству.

БДС је редовни члан IFLA и у 2023. чиме је омогућено укључивање чланова Друштва у рад стручних тела кровне организације библиотекара у свету.

Са партнерским удружењима у региону настављена је и продубљена сарадња и договорени планови о даљој сарадњи на заједничким пројектима и активностима.

Председница Јелена Глишовић је са др Татјаном Брзуловић Станисављевић на

позив колега из Мађарске, учествовала на годишњој конференцији Друштва библиотека Мађарске. Председница је са Бернадицом Иванковић на позив колега из Хрватске, учествовала на годишњој конференцији Друштва библиотека Хрватске. На позив Библиотекарског друштва Словеније, на годишњој конференцији председница је учествовала са потпредседницом БДС, Мирјаном Нешић.

Веома успешно је настављена сарадња са старим и новим партнерима у земљи и иностранству пре свега на заједничкој организацији стручних окупљања и пружању подршке стручном усавршавању библиотекара: Филолошким факултетом у Београду, Педагошким факултетом у Сомбору, Факултетом организационих наука у Београду, Универзитетском библиотеком Светозар Марковић у Београду, Библиотеком Матице српске, Библиотеком града Београда, Народном библиотеком Србије, и великим бројем библиотека различитих типова у Србији, Заједницом матичних библиотека Србије, Београдским сајмом, ИЗУМ-ом, као и значајним спонзорима Друштва: компанијама Тревис, Дигитал емпоријум, ДДОР Нови сад, АВИЦ скан, Digital Archiving Solutions и донатором компанијом Телеком Србија.

ПРОЈЕКТИ БДС

У 2023. години БДС је успешно реализовало четири пројекта који су имали финансијску подршку, као и пројекат Секције за културне и образовне програме у библиотекама „Библиотеке у оку уметника” који је реализован највише захваљујући ентузијазму чланова БДС и Секције за културне и образовне програме у библиотекама.

Министарство културе подржало је пројекат за библиотечко-информациону делатност у 2023. години, „Стварни и виртуелни библиотечки простори: стандарди, ограничења могућности, пракса”, за који је одобрено 1.000.000 динара за објављивање издања БДС у 2022. години, за обележавање Дана библиотекара и јубилеја БДС, одржавање 20. конференције Друштва.

У 2023. години БДС је као координатор међународног пројекта “Е-ROUTES” обавило све активности на даљем развоју пројекта и испуњавању обавеза у складу са временском линијом пројекта. Министарство културе је у 2023. одобрило пројекат БДС на конкурсну подршку међународно подржаним пројектима за Е-ROUTES пројекат, у износу од 450.000 динара.

У 2023. години 200.000 динара одобрило је Министарство културе за предлог програма БДС у области вршење поверених послова репрезентативног удружења.

ВЕБ-САЈТ, БДС, БДС ЛИСТА И ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ

И у 2023. години веб-сајт Друштва остао је примарни инструмент за објављивање званичних и најважнијих вести, саопштења и извештаја од значаја за рад удружења. Уредник веб-сајта је Андрија Сагић, док је за администрацију задужен и секретар Друштва Никола Петаковић. Посебан веб-сајт посвећен часопису „Библиотекар“ (урађен на платформи Open Journal System, OJS) уређује главна и одговорна уредница Драгана Грујић.

БДС листа остала је најактивнији ресурс за размену информација у струци последњих година. Током 2023. године преко 100 различитих тема је покренуто у циљу правовременог и адекватног информисања чланства, као и струке у целине. Листа БДС окупља преко 1.300 претплатничких мејл адреса и као таква највећа је у Србији. Листа се користи и за стручна и професионална обавештења која нису у директној вези са Друштвом, као и за важне информације за делатност у целини, у циљу брзог и ефикасног информисања библиотечко-информационих стручњака у Србији.

